

Centraal Bureau voor de Statistiek
Divisie Sociale en ruimtelijke statistieken

Aan: **Kathrin Beckers, Sinisa Boksic en Remi de Cock**
Van: **Saskia Janssen, Maico Hoksbergen en Karolijne van der Houwen**
Onderwerp: **Afleidingen Sociaal Fysiek 2009**
Datum: **13 oktober 2009**
Cc.: **Wim de Witte, Hans Schmeets**

Achtergrond

Op verzoek van VROM wordt in dit document een viertal mogelijke afleidingen uit de enquête Sociaal-Fysiek gepresenteerd, die aanknopingspunten bieden voor verdere analyse. Bij elke afleiding wordt aangegeven hoe en met behulp van welke variabelen deze kan worden samengesteld en worden tevens enkele suggesties voor nadere analyse gedaan.

Centraal Bureau voor de Statistiek
Divisie Sociale en ruimtelijke statistieken

Afleiding 1: “Tevredenheid met de eigen buurt”

Met behulp van factoranalyse wordt duidelijk dat onderstaande variabelen één construct (hier aangeduid met de term “tevredeheid met de eigen buurt”) meten. Dat betekent dat het mogelijk is om de scores op deze acht variabelen (na herscoring van de tweede en derde variabele, die beiden negatief geformuleerd zijn) bij elkaar op te tellen tot één totaalscore.

Deze totaalscore kan vervolgens gerelateerd worden aan allerlei persoons- en buurtkenmerken. Bij persoonskenmerken valt te denken aan (1) geslacht; (2) leeftijd; (3) opleiding; (4) besteedbaar gestandaardiseerd huishoudinkomen; (5) herkomst; (6) regio.

Op een hoger niveau – de buurt – worden kenmerken meegenomen die voor een belangrijk deel uit registers worden gehaald. Denk daarbij aan (1) het gemiddelde inkomen per buurt; (2) de etnische diversiteit; (3) de gemiddelde WOZ-waarde; (4) de inkomensongelijkheid; (5) criminaliteit.

De resultaten worden vergeleken met bevindingen uit andere bronnen, zoals de Veiligheidsmonitor Rijk.

naam variabele	stelling	antwoordcategorieën
Bebouw	De bebouwing in deze buurt is aantrekkelijk	1. Helemaal mee oneens 2. Mee oneens 3. Niet mee eens, maar ook niet mee oneens 4. Mee eens 5. Helemaal mee eens
Vrvelend	Het is vervelend om in deze buurt te wonen (R)	idem
BrVhMog	Als het mogelijk is, ga ik uit deze buurt verhuizen (R)	idem
Gehecht	Ik ben gehecht aan deze buurt	idem
Thuisb	Ik voel mij thuis in deze buurt	idem
ConBewon	Ik heb veel contact met mijn directe buren	idem
Leefbaar	Ik voel mij mede verantwoordelijk voor de leefbaarheid in deze buurt	idem
Bewoners	Ik ben tevreden met de bevolkingssamenstelling in deze buurt	idem
Saamhor	Ik woon in een gezellige buurt met veel saamhorigheid	idem

Centraal Bureau voor de Statistiek
Divisie Sociale en ruimtelijke statistieken

Afleiding 2: “Sociale cohesie” in de buurt

Het betreft hier een bestaande maat die ontwikkeld is door adviesbureau Decide in Groningen. De scores op onderstaande variabelen worden zodanig gecombineerd dat een totaalscore ontstaat, die kan lopen van 0 (geen buurtcohesie) tot 28 (maximale buurtcohesie). Evenals voor de eerste afleiding, geldt voor deze score dat het voor de hand ligt deze te relateren aan diverse buurtkenmerken.

De analyses zoals vermeld bij afleiding (1) zijn ook bij deze afleiding van toepassing. Daarnaast wordt de relatie tussen beide afleidingen in kaart gebracht. Gaat het bij de eerste afleiding vooral om de evaluatie van de buurt, bij de tweede afleiding is er in sterke mate sprake van (beoogd) gedrag.

naam variabele	vraag	antwoordcategorieën
Praatje	Hoe vaak maakte u in de afgelopen 12 maanden een praatje met iemand uit de buurt?	1. Eens per jaar of minder vaak 2. Een aantal keren per jaar 3. Een aantal keren per maand 4. Eens per week 5. Een aantal keren per week of vaker
Oplet	Als u wat langer weg bent van huis, is er dan iemand in uw buurt die een oogje in het zeil houdt, bijvoorbeeld door op te letten dat er niet ingebroken wordt, door voor uw huisdieren te zorgen of door de planten water te geven?	1. Bijna nooit 2. Meestal niet 3. Soms wel en soms niet 4. Meestal wel 5. Bijna altijd
Hoogte	Als er iets belangrijks gebeurt in de buurt of met een buurtgenoot, is er dan iemand uit uw buurt die u hiervan op de hoogte brengt?	1. Bijna nooit 2. Meestal niet 3. Soms wel en soms niet 4. Meestal wel 5. Bijna altijd
Betrokken	In welke mate voelt u zich betrokken bij de mensen die in uw directe buurt wonen?	1. Bij bijna niemand 2. Bij de meeste mensen niet 3. Bij sommigen wel en bij sommigen niet 4. Bij de meeste mensen wel 5. Bij bijna iedereen
Steun	Als er een droevig moment of een droevige gebeurtenis is in uw leven, is er dan iemand uit de buurt die voor u een steun en toeverlaat is?	1. Bijna nooit 2. Meestal niet 3. Soms wel en soms niet 4. Meestal wel 5. Bijna altijd
BrfFeest	Zijn er in deze buurt wel eens buurtfeesten of buurtbarbecues of andere activiteiten waarvoor de hele buurt uitgenodigd is?	1. Ja 2. Nee 3. Weet ik niet, ik woon er niet
FreqFst	Hoe vaak gaat u naar deze feesten,	1. Bijna nooit

Centraal Bureau voor de Statistiek
Divisie Sociale en ruimtelijke statistieken

	barbecues en/of activiteiten?	<ol style="list-style-type: none"> 2. Meestal niet 3. Soms wel en soms niet 4. Meestal wel 5. Bijna altijd
SamWrk	Heeft u in de afgelopen 12 maanden samengewerkt met andere buurtbewoners om iets te organiseren voor de buurt, bijvoorbeeld om een buurtfeest of -activiteit te organiseren of om een buurtkrant te maken?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja 2. Nee
FreqSam	Hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden met deze buurtbewoners samengewerkt?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ongeveer eens in het half jaar of minder 2. Ongeveer eens in de drie maanden 3. Ongeveer eens in de twee maanden 4. Ongeveer maandelijks of vaker

Centraal Bureau voor de Statistiek
Divisie Sociale en ruimtelijke statistieken

Afleiding 3: “Betrokkenheid bij de eigen buurt”

Met behulp van factoranalyse wordt duidelijk dat onderstaande variabelen één construct (hier aangeduid met de term “betrokkenheid bij de eigen buurt”) meten. Dat betekent dat het mogelijk is om de scores op deze vier variabelen bij elkaar op te tellen tot één totaalscore.

Bij deze afleiding wordt in sterkere mate dan bij de vorige twee afleidingen het gedrag van de personen in de buurt bepaald. Ook nu worden de bivariate verbanden met persoonskenmerken beschreven, wordt dit kenmerk gelieerd aan buurtkenmerken, en worden de gegevens tesamen – al dan niet in een multi-level setting – geanalyseerd en beschreven. Tevens wordt ingegaan op de relaties tussen de drie afleidingen.

naam variabele	vraag	antwoordcategorieën
Bijeenk	Inspraakavonden of bijeenkomsten bijgevoond?	1. Ja 2. Nee
Vrijwil	Vrijwilligerswerk in de buurt gedaan?	idem
Verbeter	Geprobeerd iets te verbeteren in de buurt?	idem
Actie	Met andere buurtbewoners een actie georganiseerd?	idem

Centraal Bureau voor de Statistiek
Divisie Sociale en ruimtelijke statistieken

Afleiding 4: “Ontwikkeling buurt in sociaal opzicht”

Aan respondenten is gevraagd om voor een groot aantal kenmerken aan te geven in hoeverre hun buurt de afgelopen tijd veranderd is. Vier van deze kenmerken betreffen interacties tussen buurtbewoners. Met behulp van factoranalyse wordt duidelijk dat onderstaande variabelen één construct (hier aangeduid met de term “ontwikkeling buurt in sociaal opzicht”) meten. Dat betekent dat het mogelijk is om de scores op deze vier variabelen bij elkaar op te tellen tot één totaalscore.

In deze afleiding ligt de meerwaarde in het vaststellen van het zogenoemde ‘bridging’. Immers bij sociale cohesie gaat het niet alleen om contacten binnen bepaalde bevolkingsgroepen, maar ook daar tussen. Ook deze afleiding wordt beschreven naar diverse bevolkingsgroepen en regionale verdelingen. Uiteraard worden daarbij ook buurtkenmerken betrokken.

naam variabele	stelling	antwoordcategorieën
Contact	Er zijn [minder] / [meer] contacten tussen buurtbewoners	1. Er zijn minder contacten tussen buurtbewoners 2. 3. 4. 5. Er zijn meer contacten tussen buurtbewoners
ContAll	Er zijn [minder] / [meer] contacten tussen mensen met een Nederlandse en mensen met een allochtone achtergrond	idem
ContTaal	Er zijn [minder] / [meer] contacten tussen mensen die wel en mensen die geen Nederlands spreken	idem
ContGelo	Er zijn [minder] / [meer] contacten tussen mensen met een verschillend geloof	idem